

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025-2026

Anul de studiu III / Semestrul 2

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Istorie, Litere și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	Istorie, Arheologie și Patrimoniu
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii/calificări COR/grupă de bază ESCO*	ARHEOLOGIE/Arheolog (COR 263206), istoric (COR 263302), promotor local (COR 263220) Cod calificare conform ESCO: 2633 – Philosophers, historians and political scientists; 2422 – Political advisers/ Acces în ciclul de masterat

* conform Planului de învățământ

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Civilizația geto-dacică în contextul lumii antice			2.2. Cod disciplină		A.3205A	
2.3. Titularul activității de curs			Prof. univ. dr. Cristian Ioan Popa					
2.4. Titularul activității de seminar / laborator			Drd. Sebastian David					
2.5. Anul de studiu	III	2.6. Semestrul	II	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	C	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)		Op

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5. curs	24	3.6. seminar/laborator	12
Distribuția fondului de timp					ore
a. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
b. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					8
c. Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					6
d. Tutoriat					
e. Examinări					2
f. Alte activități universitare (vizite de studiu, consultații proiecte, etc.)					3

3.7 Total ore studiu individual (a+b+c)	34
3.8 Total ore activități universitare (d+e+f+3.4)	41
3.9 Total ore pe semestru (3.7+3.8)	75
3.10 Numărul de credite**	3

* 1 credit = 25 ore

**Se recomandă ca 3.7 să fie mai mare sau egal cu 3.8

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-dacă este cazul, se vor trece disciplinele studiate anterior de către student și care furnizează competențele necesare studentului pentru un parcurs optim al disciplinei pentru care se elaborează fișa. -promovarea sau nepromovarea acestor discipline nu poate fi o condiție de acces a studentului la disciplina prezentă.
4.2. de competențe	-se vor trece competențe anterioare (furnizate de disciplinele specificate la 4.1.) necesare studentului pentru un parcurs optim al disciplinei pentru care se elaborează fișa. -cele specificate la punctele 4.1. și 4.2. pot constitui baza unei evaluări inițiale cu caracter formativ dată studenților la primele întâlniri pentru a se evalua nivelul de pregătire cu care aceștia vin în întâmpinarea disciplinei în scopul adaptării demersului didactic. -în cazul în care se folosește evaluarea inițială, aceasta nu poate constitui pondere din nota finală a disciplinei.

	-în cazul în care se organizează evaluarea inițială, demersurile aferente trebuie prevăzute adecvat în secțiunile 8 și 10.
--	--

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală dotată cu videoproiector sau tablă inteligentă
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	Sală dotată cu videoproiector sau tablă inteligentă

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale:	C2 Utilizarea cunoștințelor de bază pentru explicarea și interpretarea unor variate tipuri de concepte, situații, procese, proiecte etc. asociate domeniului Istorie; stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din izvoare și din afara
Competențe transversale	

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea principalelor trăsături ale lumii geto-dacice. Integrarea acestor lumi în contextul Antichității.
7.2 Obiectivele specifice	Formarea unor deprinderi de analiză și interpretare a datelor istorice.

8. Conținuturi*

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere în problematica civilizației geto-dacice	Expunerea, conversația, explicația	2 ore
2. Geto-daci în izvoarele antice – analiză critică a surselor scrise	Expunerea, conversația, explicația	2 ore
3. A doua epocă a fierului/epocă Latène – clarificări de terminologie	Expunerea, conversația, explicația	2 ore
4. Cultura materială geto-dacică (I)	Expunerea, conversația, explicația	2 ore
5. Cultura materială geto-dacică (II)	Expunerea, conversația, explicația	2 ore
6. Cultura spirituală. Izvoare scrise și arheologice	Expunerea, conversația, explicația	2 ore
7. Artă geto-dacică	Expunerea, conversația, explicația	2 ore
8. Numismatică geto-dacică	Expunerea, conversația, explicația	2 ore
9. Fortificații în lumea geto-dacică	Expunerea, conversația, explicația	2 ore
10. Istoria politică a Daciei preromane	Expunerea, conversația, explicația	2 ore
11. Confruntări militare	Expunerea, conversația, explicația	2 ore
12. Civilizația geto-dacică în contextul lumii antice. Concluzii generale	Expunerea, conversația, explicația	2 ore

Bibliografie generală obligatorie

- Ion H. Crișan, *Burebista și epoca sa*, ed. a II-a, București, 1977.
- Ion H. Crișan, *Civilizația geto-dacilor*, vol. I-II, București, Ed. Meridiane, 1993.
- Hadrian Daicoviciu, *Dacii*, București, 1972.
- Hadrian Daicoviciu, *Dacia între Burebista și cucerirea romană*, Cluj, Ed. Dacia, 1972.
- Hadrian Daicoviciu, Ștefan Ferenczi, Ioan Glodariu, *Cetăți și așezări dacice în sud-vestul Transilvaniei*, București, 1989.
- Dan Dana, *Zalmoxis de la Herodot la Mircea Eliade. Istorii despre un zeu al pretextului*, Iași, Ed. Polirom, 2008.
- Hristo Danov, *Tracia antică*, București, 1976.
- Gelu Florea, *Artă și meșteșug și societate în Dacia preromană (sec. I î.e.n.-I e.n.)*, Cluj-Napoca, 2002.
- Herodot, *Istории*.
- *Istoria românilor*, vol. I, București, Ed. Academiei, 2001.
- Manfred Oppermann, *Tracii între arcul carpatic și Marea Egee*, București, 1988.
- Zoe Petre, *Practica nemuririi. O lectură critică a ozvoarelor grecești referitoare la geți*, Iași, Ed. Polirom, 2004.
- Cristian I. Popa, Radu Totoianu, *Câteva probleme ale epocii Latène în lumina descoperirilor recente de la Lancrăm (or. Sebeș)-„Glod” (jud. Alba)*, în *Les Celtes et Thraco-Daces de l’Est du Bassin des Carpates*, Bistrița-Năsăud, 2000, p. 51-134.
- George Popa-Liseanu, *Dacia în autorii clasici*, București, 1939.
- Constantin Preda, *Monedele geto-dacilor*, București, 1973.
- Valeriu Sîrbu, Gelu Florea, *Imagine și imaginar în Dacia preromană*, Brăila, 1997.

8.2. Seminar-laborator		
------------------------	--	--

1. Istoricul cercetărilor siturilor arheologice din „Munții Orăștiei” (premise, demersuri, rezultate).	Conversația euristică, demonstrația, problematizarea, învățare prin descoperire, brainstorming.	2 oră
2. Cetățile dacice din „Munții Orăștiei” obiective incluse în lista patrimoniului mondial UNESCO (terminologie, legislație specifică, regim de protecție).	Conversația euristică, demonstrația, problematizarea, învățare prin descoperire, brainstorming.	2 oră
3. Metalurgia, principalul factor economic în crearea centrului de putere din ”Munții Orăștiei”.	Conversația euristică, demonstrația, problematizarea, învățare prin descoperire, brainstorming.	2 oră
4. Arhitectura sacră versus arhitectură civilă. Discuții asupra templelor și a locuințelor din mediul geto-dacic.	Conversația euristică, demonstrația, problematizarea, învățare prin descoperire, brainstorming.	2 oră
5. Numismatică și istorie (emisiuni monetare, tezaure, falsuri).	Conversația euristică, demonstrația, problematizarea, învățare prin descoperire, brainstorming.	2 oră
6. „Braconajul arheologic” și efectele sale asupra patrimoniului geto-dacic.	Conversația euristică, demonstrația, problematizarea, învățare prin descoperire, brainstorming.	1 oră
7. Credințe și practici magico-religioase la geto-daci	Conversația euristică, demonstrația, problematizarea, învățare prin descoperire, brainstorming.	1 oră

Bibliografie

- Aurora Pețan, *Sarmizegetusa Regia-redescoperirea cetății*, Alun, Dacica, 2018.

- Sigismund Jakó, *Cercetări arheologice la cetatea Grădiștea Muncelului în anii 1803-1804 (contribuții la istoria arheologiei din țara noastră)*, în *Acta Musei Napocensis*, III, 1966, p. 103-120.

- Eugen Pescaru, Adriana Rusu-Pescaru, *Cetățile dacice din Munții Șureanu/The dacian fortress of Sureanu Mountains*, Cluj-Napoca, Mediamira, 2009.

- Istvan Ferenczi, *Importanța unor metale neferoase și a unor minerale în procesul de formare a puterii dacice în Munții Orăștiei*, în *Sargetia*, XIV, 1979, p. 93-101.

- Eugen Iaroslavski, Răzvan Mateescu, *Dacian iron blooms discovered in the area of Sarmizegetusa Regia*, în *Acta Musei Napocensis*, 45-46, I, 2008-2009, p. 99-133.

- Coriolan H. Opreanu, *Profan vs. sacru la Sarmizegetusa Regia*, în *Analele Banatului, S.N. Istorie-Arheologie*, XXIV, 2016, p. 233-254.

- Gelu A. Florea, *Despre temple, hambare și arheologia ritualului*, în *Analele Banatului, S.N. Istorie-Arheologie*, XXIV, 2016, p. 221-231.

- Daniel Spănu, *Tezaurele dacice. Creația în metale prețioase din Dacia preromană*, București, Simetria, 2012.

- Kurt Horedt, *Die dakischen Silberfunde*, în *Dacia - Revue d'archéologie et d'histoire ancienne*, XVII, 1973, p. 127-167.

- Constantin Preda, *Note numismatice*, în *Studii și Comunicări de Istorie Veche și Arheologie*, 59-60, 2008-2009, p. 173-193.

- Iudita Winkler, *Considerații despre moneda „Koson”*, în *Studii și Cercetări de Istorie Veche*, 23, 2, 1972, p. 173-199.

- Augustin Lazăr, Aurel Condruz, *Corpus Juris Patrimonii, ediția a 2-a revizuită și adăugită*, București, Lumina Lex, 2007.

- Mircea Duțu, Augustin Lazăr, Ovidiu Predescu (coord.), *Protecția juridică a patrimoniului cultural și natural: volum dedicat Centenarului Marii Uniri și Anului european al patrimoniului cultural*, Patrimonium, Editura Academiei Române, Universul Juridic, București, 2018.

- Marius Ciută, Gabriel Tiberiu Rustoiu, *Considerații asupra unui complex descoperit în proximitatea Sarmizegetusei Regia. Un experiment arheologico-judiciar*, în *Apulum*, XLIV, 2007, p. 99-111.

- Barbara Deppert-Lippiz, *Spirale dacice din aur din Munții Orăștiei* în August Lazăr et alii (ed.), *Combaterea Criminalității contra patrimoniului arheologic european*, București, Lumina Lex, 2008, p. 203-240.

- Bogdan Constantinescu, Ernest Oberländer-Târnoveanu, Roxana Bugoi, Viorel Cojocaru, Martin Radtke, *The Sarmisegetusa bracelet in Antiquity*, 84, 2010, p. 1028-1042.

- Bogdan Constantinescu, Daniela Cristea-Stan, Angela Vasilescu, Rolf Simon, Daniele Cecato, *Archaeometallurgical characterization of ancient gold artifacts from romanian museums using XRF, Micro-PIXE and Micro-SR-XRF methods*, în *Proceedings of the Romanian Academy - Series A: Mathematics, Physics, Technical Sciences, Information Science* 13,1, 2012, p. 19-26

- Marius Ciută, *Un colier din aur cu pandantive și o pereche de cercei din aur, din situl cetății dacice de la Căpâlna (com. Săsciori, jud. Alba)*, în *Apulum*, 55, 1, 2018, p. 87-124.

* temele de curs și seminar/laborator trebuie să acopere în întregime obiectivele specifice formulate la secțiunea 7.2.

** temele abordate la curs și cele de la seminar pot fi proiectate atât în relație de complementaritate, cât și/sau în relație de aprofundare a tematicii.*

** este recomandabil ca elaborarea fișei disciplinei să fie făcută în echipă de către titularul de curs și cel de seminar/laborator, eventual de către toți titularii aceleiași discipline, acolo unde mai multe persoane predau aceeași disciplină.*

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei se armonizează cu așteptările reprezentanții comunității epistemice, printr-o pregătire de specialitate a studentului în problemele celei de-a doua epoci a fierului.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea adecvată a conținuturilor	Orală: conversație și expunere liberă	70%
10.5 Seminar/laborator	Parcurgerea bibliografiei	Practică: referat	30%
10.6 Standard minim de performanță: pentru promovarea disciplinei este necesară obținerea notei 5. Demonstrarea competențelor în: însușirea principalelor caracteristici care au definit civilizația geto-dacică în Antichitate.			

Data completării

28.09.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

01.10.2025

Semnătura directorului de departament